

Nederland

Nederland heeft een gedecentraliseerd systeem van loopbaanbegeleiding: veel verschillende publieke en private instanties bieden loopbaanbegeleiding aan. De meeste diensten voor loopbaanbegeleiding worden aangeboden door onderwijsinstellingen, overheidsinstanties, werkgevers, vakbonden en private organisaties.

Doordat het systeem van loopbaanbegeleiding in Nederland zo gedecentraliseerd is, kunnen we op deze pagina geen volledig beeld schetsen. Voor meer informatie over het Nederlands systeem van loopbaanbegeleiding zie bijvoorbeeld de [NRO-themapagina over loopbaanoriëntatie- en begeleiding](#), de [website van Euroguidance Nederland](#) of de [website van Expertisecentrum LOB](#). Voor een heel uitgebreid overzicht zie [het Cedefop document *Inventory of lifelong guidance systems and practices – Netherlands*](#).

Laatst bijgewerkt: december 2023

Aanbod

Met beleidsmaatregelen is loopbaanbegeleiding wettelijk verankerd in het curriculum van het vmbo en mbo. Zie [‘Beleid & Organisatie’](#) voor meer informatie.

Loopbaanbegeleiding uit de publieke sector wordt uitgevoerd in opdracht van het [Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid](#). Het is voornamelijk gericht op jongeren en volwassenen in een kwetsbare positie. Verschillende instanties bieden deze loopbaanbegeleiding, zoals het [UWV](#), de [Leerwerkloketten](#), werkgeversorganisaties en gemeentes.

Loopbaanbegeleiding vanuit werkgevers en vakbonden is meestal gericht op werknemers.

De [35 regionale mobiliteitsteams](#) zijn een initiatief van het [Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid](#), het [Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap](#), het [UWV](#), [SBB](#), de [MBO Raad](#), vakbonden en werkgeversorganisatie.

Loopbaanbegeleiding van private organisaties zijn gericht op vrijwel alle burgers. Veel organisaties in Nederland bieden loopbaanbegeleiding of vergelijkbare diensten aan en deze is vaak gericht op specifieke doelgroepen. Vaak wordt deze loopbaanbegeleiding (gedeeltelijk) gesubsidieerd door de overheid.

Arbeidsmarktinformatie

Het [UWV](#) publiceert [arbeidsmarktinformatie](#) over verschillende onderwerpen, zoals kansrijke beroepen, moeilijk vervulbare vacatures, WW-uitkeringen en werkzoekenden. Sinds 2021 is het Dashboard Skills

online: hiermee geven het UWV en het SBB inzicht in de taken en soft skills van beroepen op verschillende beroepsniveaus. Het dashboard is gebaseerd op een eerste versie van [CompetentNL](#) en is nog volop in ontwikkeling.

Het [CBS](#) voorziet in cijfers over uiteenlopende onderwerpen, waaronder arbeid en inkomen, economie en maatschappij.

Beleid & Organisatie

Onderwijsinstellingen zijn wettelijk verplicht om loopbaanbegeleiding aan te bieden aan hun studenten, loopbaancompetenties te ontwikkelen en studenten voor te bereiden op de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding. Scholen zijn echter vrij in de manier waarop ze loopbaanbegeleiding aanbieden.

Met beleidsmaatregelen is loopbaanbegeleiding wettelijk verankerd in het curriculum van het vmbo en mbo. In het onderwijssysteem is dan ook een sterke basis voor loopbaanmanagementvaardigheden. De theoretische basis zijn de vijf [loopbaancompetenties](#) van Prof. Dr. Marinka Kuijpers: (1) kwaliteitenreflectie, (2) motievenreflectie, (3) werkexploratie, (4) loopbaansturing, (5) netwerken. Het vormgeven van loopbaanbegeleiding middels deze loopbaancompetenties is wettelijk verplicht voor het vmbo en voor het mbo.

Financiering

De overheid – en voornamelijk het [Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid](#), het [Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap](#) – financiert verschillende organisaties die loopbaanbegeleiding aanbieden, zoals het [UWV](#) en de [Leerwerkloketten](#). Ook scholen krijgen een financiering van de overheid om loopbaanbegeleiding aan te bieden.

Daarnaast is er een grote private sector van loopbaanbegeleiding, waarbij de gebruiker het zelf betaald.

Instrumenten & Tools

Voor veel verschillende onderdelen van loopbaanbegeleiding worden tools ontwikkeld, zowel voor gebruikers als de loopbaanprofessionals. Hieronder staan een paar voorbeelden.

Het [Expertisepunt LOB](#) ondersteunt vmbo-, havo en vwo-, mbo-, en hbo-scholen bij het versterken van de loopbaanontwikkeling, -oriëntatie en -(studie)begeleiding van jongeren. Daarvoor publiceren ze onder andere verschillende tools op hun website, zoals handreikingen, wegwijzers en infographics. Een voorbeeld van een tool van het Expertisepunt LOB is de [LOB-taken](#): dat is gespreksinstrument om te inventariseren, bespreken en evalueren wie en op welke wijze de verschillende taken van LOB binnen de eigen school uitvoert.

Voor studenten zijn er een aantal instrumenten en tools beschikbaar. [Studiekeuze123](#) biedt bijvoorbeeld informatie over alle opleidingen in het hoger onderwijs in Nederland en wordt gefinancierd door het [Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap](#). KiesMBO studiekeuze portaal speciaal gericht op de mogelijkheden die het mbo biedt. Het is ontwikkeld door het [SBB](#) en de [MBO Raad](#) in opdracht van het [Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap](#). Het [Leeroverzicht](#) is een initiatief van de [Rijksoverheid](#) en biedt een onafhankelijk en zo compleet mogelijk overzicht van de beschikbare opleidingen in Nederland. Het gaat om reguliere opleidingen die de overheid betaalt, maar ook om opleidingen van commerciële opleidingsbureaus. Ook vind je er een compleet overzicht van beschikbare financiële regelingen.

Kwaliteit

Het gebrek aan een specifieke bachelor- of masteropleiding voor loopbaanprofessionals heeft te maken met het feit dat het beroep van loopbaanprofessional niet wettelijk geformaliseerd zijn. Daarom registreren de meeste loopbaanprofessionals zichzelf in het beroepsregister van [Noloc](#): de grootste beroepsvereniging in Nederland voor loopbaanprofessionals en jobcoaches met ongeveer 3600 leden. Als een loopbaanprofessional [lid is van Noloc](#) is hij verplicht de [Noloc-gedragscode](#) na te leven. Het [Reglement voor Klachtenbehandeling](#) regelt de wijze waarop eventuele klachten rondom de Gedragscode van Noloc worden behandeld.

Voor de mensen die werken bij het [UWV](#) geldt een [gedragscode](#). De kernwaarden zijn 'respect', 'openheid', 'eigen verantwoordelijkheid' en 'professionaliteit'.

Onderzoek & Innovatie

[Prof. Dr. Marinka Kuijpers](#) is bijzonder hoogleraar Leeromgeving en leerloopbanen. Ze heeft op basis van onderzoek loopbaancompetenties ontwikkeld. Zie '[Beleid & Organisatie](#)' voor meer informatie hierover.

[Euroguidance](#) doet jaarlijks een aantal verkenningen naar thema's rondom loopbaanbegeleiding. Ook publiceren zij ook op de kennisbank instrumenten en tools en publicaties en onderzoeken.

De [JOB monitor](#) is een tweejarige monitor die studententevredenheid meet in het mbo.

Loopbaanbegeleiding wordt hierin ook meegenomen.

NRO heeft een [themapagina over loopbaanoriëntatie- en begeleiding](#).

Professionalisering

In Nederland is er geen volledige bachelor- of masteropleiding voor loopbaanbegeleiding. Nederlandse universiteiten bieden echter wel cursussen en minoren aan richting Human Resources en loopbaanbegeleiding. In 2021 publiceerde Euroguidance Nederland een [overzicht van onderwijsmogelijkheden rondom loopbaanbegeleiding](#).

Er is verder een divers aanbod aan trainingen voor loopbaanbegeleiders. [BiOND](#) - de Vereniging voor Begeleiders in Onderwijs - biedt bijvoorbeeld trainingen aan voor loopbaanbegeleiders in het vo en mbo. Ook [Noloc](#) - de Nederlandse beroepsvereniging voor loopbaanprofessionals en jobcoaches - werkt aan professionalisering. Inmiddels zijn er diverse [Noloc geaccrediteerde loopbaanopleidingen](#) en [Noloc geaccrediteerde jobcoachopleidingen](#) die het bijbehorende kwaliteitskeurmerk mogen voeren.

Technologie

Er zijn verschillende digitale portalen en instrumenten en tools beschikbaar voor iedereen. Zie '[Instrumenten & Tools](#)' voor meer informatie. Ook worden online onderzoeken gepubliceerd over loopbaanbegeleiding. Zie hiervoor '[Onderzoek & Innovatie](#)'.

Toegankelijkheid

Door het gedecentraliseerde systeem van loopbaanbegeleiding verschilt de toegankelijkheid tot loopbaanbegeleiding per domein. Verschillende organisaties bieden echter gratis loopbaanbegeleiding aan, zoals de [Leerwerkloketten](#) en de [regionale mobiliteitsteams](#). Ook bieden sommige vakbonden en grotere bedrijven gratis loopbaanbegeleiding aan voor hun leden of werknemers.

Studenten krijgen loopbaanbegeleiding op school. Hoe loopbaanbegeleiding eruit ziet, verschilt echter per onderwijsniveau.